

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

■ התחלה חדשה בלימוד העמוד היומי בליקוטי מוהר"ן

זמן שמחה והתחדשות הוא לכולנו. השבוע ביום חמישי, כ' בחשוון, התחילו לומדי העמוד היומי את חלקו השני של הספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן'.

זו הזדמנות לכל מי שטרם זכה להימנות בין לומדי העמוד היומי, להצטרף לשורות הלומדים עם התחלת החלק השני של הספר, שהינו קל יותר מקודמו ויש בו הרבה 'תורות' קצרות.

■ 'שבת טיש - ברסלב צפת'

הופיע ויצא לאור האלבום 'שבת טיש - ברסלב צפת', הכולל זמירות של ליל שבת בנוסח המיוחד של הגה"ח רבי גדליהו אהרן קעניג זצוק"ל.

השירים מבוצעים על ידי בעל התפילה הר"ח ר' אפרים קעניג ומקהלת ת"ת ברסלב צפת, ומלוויים בעיבודים מקצועיים.

את הדיסק ניתן להשיג בחנויות 'ברסלב' ברחבי הארץ, או בהפצה ראשית - 0527159275

■ כך נסתכל על הילדים שלנו

זה עתה הוא חזר הביתה משמחת אירוסיו בנו הרביעי. הוא מנסה לשחזר את מסיבת האירוסין... הכל מסביב היה לבוש חג, כולם חייכו ואיחלו בחום. אך הוא לא יודע למה - בפנים לבו הוא חש חלול ויבש...

זכר ההתחייבות הכבדה להוצאות הנישואין שנטל על עצמו, ריבץ על לבו. במקום שמחה - הוא חש מועקה כבדה, כמו היתה זו חלילה צרה שנחתה עליו...

הוא מתבייש לומר זאת בקול. זה ישמע משונה. אבל הוא היה שמח להפטר מכל העול הזה. הבית והילדים מהלכים עליו לפתע אימים...

סעודת הבית בעיצומה. ידידיו ומכריו והוג בני המשפחה ננעמטים בשירה ובזמרה. אך לבו מואן להשתתף...

כן, כולם נהנים; אחרי הסעודה הם יטיילו לביתם בנחת - אבל הוא יישאר עם כל העול הזה של גדול הילדים.

זה הילד השמיני שלו בלי עין הרע, איך הוא אמור להרים את הפרוייקט הזה?! הוא מפחד מן המחשבה שמתנגנת ללבו, אך זה מה שהוא מרגיש... הוא היה רוצה להפטר מן העול הזה...

לא יאמן עד היכן מגיע העיוות המחשבתי הנורא שמתורה אחריה כל עבירה במוחו של האדם.

המה, משכן השכל, שהיה אמור לבחור בטוב ולמאוס ברע; שממונה להבחין מה יקר מפז ומה לעומת זאת רקוב ומגעיל; שצריך לשפוט את מה להרחיק

ואת מה לקרב - משתבש לגמרי בעיניים של המעשים הרעים, ועושה עבודה הפוכה: הוא מייקר ומחבב כל דבר מאוס, ומתעב כל דבר יקר ויפה...

המה הופך להיות עכור, ואת מקומה של החכמה האמיתית תופסות "דעות נפסדות וחכמות נכריות", כלשונו של רבינו הקדוש. ככל שהאדם מוכשר יותר, הופכת לו חכמתו לרועץ - ביתר שאת; "חכמים המה להרע" (ירמיה ד) - הוא מעמיק לחשוב במוחו העקום היאך להרע...

אחד העיוותים השכליים הנגרמים מהעבירות, היא צורת ההסתכלות המעוותת על מהותו של כל נפש יהודית.

הצדיקים מאירים באור יקרות את האוצר המופלא הגנוז בעומק פנימיותו של כל איש מישראל, והם מגלים את הגילוי הנורא, שהשם יתברך מתפאר בהתפארות מיוחדת עם כל אחד ואחד מאתנו בלי יוצא מן הכלל, על אף כל המעשים המתועבים והמאוסים והירידות האיומות, כי כל עוד אנחנו נקראים יהודים, יש לו לקדוש ברוך הוא כבוד ופאר אפילו

מאותן תנועות קטנות של רצונות להתקרב אליו.

מי יכול אם כן לשער את שוויה ומעלתה של נשמה יהודית מושלמת! אם נקודה קטנה שלה גורמת לתענוג עליון שכוה - איזו חשיבות עצומה יש כבר לנפש שלימה שמייצרת בכל יום רבבות נקודות טובות שכאלו!

הנה כי כן, איזו שמחה גדולה היתה אמורה להיות לנו כאשר אנו זוכים להוסיף ילד למשפחה, ומכל שכן כשאנו זוכים להביא בן או בת לקראת הוספת הדורות הבאים!

לזו היינו מאמינים לצדיקים שגם אנחנו מוסיפים כבוד מופלא שכוה למלך מלכי המלכים, כי אז גם היינו אנו יודעים להעריך אל נכון את פיקדונו היקר.

אך כאמור, הטיפשות מעוררת את עינינו; אנחנו רואים על עצמנו ועל התלויים בנו רק חושך ואפילה. לא מעלה ולא שווי, ובוראי שלא סיבה להתפארותו של מלך עליון.

הטיפשות מתעצמת לפעמים כל כך, עד שהיא גורמת לנו לוותר על כל מהותנו העצמית המכובדת כל כך - ואז גם כל תוספת של נשמה הופכת אצלנו למשא כבוד. וכאשר הטפשות גוברת ביותר חלילה - גם היינו שמחים להפטר מהמשא הזה.

בבעלותו של עפרון החתי היה השדה שבו נמצאת מערת המכפלה. מי יכול לשער את האור העצום של מקום קדוש ונשגב זה? ואף על פי כן, עפרון בבערותו, חש עד שהוא רצה להפטר מכך. ללמדך, שמי שעניו עוורות, יכול לראות ביקר לראות שמי עניו עוורות, יכול לראות ביקר מכל, אך חושך ענן וערפל.

הבה לפחות נזכור, שכאשר הקשיים לגדל את הילדים שלנו מנסים לעמעם את יופיים של האוצרות הנפלאים הללו - זוהי רק תוצאה של העוונות שמעכירים את מוחנו.

הבנה זו תיתן בנו כח להסיח את דעתנו מאותן מחשבות פסולות, ותאמץ את ידינו לקבל את צורת הסתכלותם המאירה של הצדיקים שרואים בכל נשמה - עולם מלא של אור ותקוות נצח.

צורת הסתכלות זו, תמתיק בסופו של דבר את "עמלנו אלו הבנים", לגדלם לתורה לחופה ולמעשים טובים, ולא לראות בהם השתעבדות ממררת, אלא זכות מופלאה שאין דומה לה.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א יז)

בבעלותו של עפרון החתי היה השדה שבו נמצאת מערת המכפלה. מי יכול לשער את האור העצום של מקום קדוש ונשגב זה? ואף על פי כן, עפרון בבערותו, חש שהמקום כה חשוב, עד שהוא רצה להפטר מכך. ללמדך, שמי שעניו עוורות, יכול לראות ביקר מכל, אך חושך ענן וערפל. לראות שמי עניו עוורות, יכול לראות ביקר מכל, אך חושך ענן וערפל.

לגדל את הילדים מנסים לעמעם את יופי נשמתם - הבה נזכור את האור העצום האצור בהם.

חוקי. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי תפילות	ליקוטי תפילות הימית	הדף
שבת	חשוון	ה"ב	ה"א	ה"א	הוריות
א	כב	ב.	ריג	יז יח	ב
ב	כג	ג.	ריד	יט כ	ג
ג	כד	ד.	רטו	כא כב	ד
ד	כה	ה.	רטז	כג כד	ה
ה	כו	ו.	רז	כה כו	ו
ו	כז	ז.	ריח	כז כח	ז
ז	כח	ח.	ריט	כט ל	ח

יום של הפצה

כב' חשוון
לעיי"נ חסיפה פרומה פערל ע"ה
בת יבלחט"א
הר"ר נחמן שמעון קרמר הי"ו

יול"ע ע"י 'אוצרות ברסלב'
ת.ד. 50617 בית שמש
טל, במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
באר"ב 07148-8552121
מוקד הישועות 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

"מה אעשה שאין לי כוח?"

שלא; בכל מעשה טוב, מבעד למעטה העבה של שיגרה וקרירות, טמונה נקודה זוהרת להפליא של אמונה וציות לצו הבורא. ככלות הכל, הרי למה למדת, התפללתי או נטלתי ידיים - כי הקב"ה ציווה, ואני מאמין בו ושומע בקולו; ואחרי כל הקרירות, הרי יצאתי ידי חובה, זאת אומרת שקיימתי את רצון הבורא, אמנם לא בשלימות, אבל... קיימתי.

הרי לך נקודה טובה. כך בעוד מצוה ובעוד מעשה טוב, ועוד ועוד, עד שאנחנו מגיעים לחשבון של עשרות, מאות ואלפים נקודות כאלו.

אמנם אלה הן נקודות קטנות, זעירות ביותר, לעומת הרבה מאד חטאים ופגמים ח"ו, אבל "מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך", כי האיכות היא הקובעת - ולא הכמות. כל נקודה טובה יש לה ערך כל יתואר של קשר אינסופי עם הבורא יתברך, לעומת כל הרע שנובע רק מחוסר מחשבה, בלבול וטעויות. כך מתקיים בנו הפסוק: "כי אשב בחושך - ה' אור לי".

כשתתרגל לחיות לפי התובנה הזו, להסתכל ולהעריך את הנקודות הזעירות של רוחניות שאתה צובר כל יום - תרגיש חשק ומרץ לעשות ולפעול עוד ועוד.

כמוכן, אסור ליפול לשאננות ולחשוב שאם יש לנו נקודות טובות, אפשר לשבת בחיובק ידיים; חייבים להקדיש זמן כל יום לחשבון נפש נוקב על כל מה שעדיין לא זכינו - אבל! ב"שאר היום יהיה בשמחה" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב כה).

אף הוא אינו שוקט על שמריו; כל היום מנסה להכשיל בדברים גדולים או קטנים.

אפילו המצוות שלנו, התורה, התפילה, קשה מאד להשוות אותן לסיפורי הצדיקים ששמענו, על מצוות שהם עשו בכל הלב, על התורה שהם למדו בכל הכוח; על התפילה שלהם בריכוז ובהתלהבות. בקיצור, גם המעשים טובים שלנו אינם כלילי השלמות בלשון המעטה. כמזכר כזה, אתה עוד חושב שיהיה לך חשק ומרץ להתקדם ולהשתפר?

- "אבל הרי זו האמת! המצב הרוחני שלי באמת רחוק משלמות"...

- מה?! זו האמת?! הפתגם אומר: 'אין שקר גדול יותר מן האמת'... כשמפרשים את האמת בצורה מטעה - כוחה גדול להטעות ולהכשיל, יותר מן השקר הגדול ביותר. זו אכן אמת שאיננו טובים לגמרי, אבל זו רק מחצית האמת, כי אנחנו גם לא גרועים לגמרי.

שהרי באמת עשינו ואנחנו עושים כל יום כמה וכמה מצוות ומעשים טובים: תורה, תפילה, חסד; ובל נשכח גם את המעשים "הקטנים": נטלנו ידיים של בוקר, אמרנו 'מודה אני', בירכנו על טלית ותפלין, יש מזוזה בבית. והרשימה ב"ה עוד ארוכה.

נכון, גם המעשים הטובים שלנו אינם מושלמים, חלקם נעשו מתוך הרגל ושיגרה "כמצוות אנשים מלומדה" ובוודאי שלא מתוך רגשות קודש והתעלות הראויים למי שעומד לשרת לפני מלך מלכי המלכים. אבל האם הם פסולים לחלוטין? לא שווים כלום? לגמרי?! אפס?! בוודאי

"כשמתחיל להסתכל בעצמו רואה שאין בו שום טוב... רוצה הבעל דבר להפילו על ידי זה בעצבות ומרה שחורה חס ושלום... צריך להפש ולמצוא בעצמו איזה מעט טוב. כי אין אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב?! ואף כשמתחיל להסתכל באתו הדבר הטוב, הוא רואה שהוא גם כן מלא פעמים ואין בו מתום... על כל פנים, אין שהוא, על כל פנים היה איזה נקודה טוב בהמצוה והדבר הטוב שעשה?! ועל ידי זה שמחפש ומוצא בעצמו עדיין מעט טוב, על ידי זה הוא יוכל לשוב בתשובה".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א רפב)

- "שוב העלון הזה... הרעיונות שבו דווקא מהזקים אותי, אבל מה אעשה שאין לי כוח?!..."

- אתה צודק! כשם שמכונית לא יכולה לנסוע בלי דלק, כך אי אפשר לעשות כלום בלי כוח.

איפה משיגים כח? מהיכן שואבים מרץ וחשק להשתפר ולהתקדש בעבודת ה'? אולי אם אתה בחור צעיר לא תבין את השאלה, אבל מי שה'אפיקומנים' כבר נתנו בו את אותותיהם, והוא עדיין רוצה להיות יהודי כשר באמת, מבין מאד את השאלה, ועוד אין.

אתה יודע מדוע אין לך חשק? - כי נדמה לך שאתה לא מצליח.

כשאדם מתאמץ ומשקיע, הוא רוצה לראות תוצאות, זה נתון לו סיפוק, מרץ וחשק. אבל בעבודת ה', עם כל המאמצים וכל ההשקעה - המאזן, לצערנו, שלילי, והיצר

רבי זלמן ממדבדיבקה - תלמיד מוהרנ"ת

החסיד רבי נחמן ממרייאנובקה, כותב באחד ממכתביו לאביו רבי צבי טרוביצר מצפת: "אמרת עם עט הסופר לכתוב את אשר שמעתי מפי הרב ר' זלמן נרו יאיר דקהילת קודש מדבדיבקה, בראש השנה, חידוש נפלא שהעלה בשכלו הוך, על מאמר רבינו ז"ל בסימן כ"א, התורה הנקרא 'עתיקא טמיר וסתים'..." (הדברים הנפלאים במלואם, מובאים בספר 'שארית ישראל' עמ' כט).

אומר היה רבי זלמן - על משקל דברי רבינו בשבח פיוט האקדמות' - 'איזה רכוש נפלא יש לנו - השיר 'אומר בשבחין, עם המילים של האר"י הקדוש, והניגון של רבינו הקדוש!'

הוא סיפר ככאב למוהרנ"ת על הסבל שנוחל הוא בעירו, ורבי נתן שוחח עמו שיחה נלהבת במעלת השתיקה וההבלגה על ביוזנות. דבריו הקדושים היו לו למשיב נפש.

פגש פעם רבי זלמן במתנגד הנודע עקיבא מאירצ'ים, שהתפרסם כלמדן גדול, ושאל אותו: "כיצד מלאך לבך להעליל בפני הרב מסווראן על מוהרנ"ת שראית אותו אוכל בשר בתשעה באב?"

"האמן לי", השיב לו אותו בעל-מחלוקת, "כי אמת דיברתי. באותה שנה חל תשעה באב בשבת - וכי שאל אותי הרב מסווראן באיזה יום בשבוע היה זה?!"

עקב הרדיפות שעבר במדבדיבקה, עקר רבי זלמן בימי זמנותו לברייניץ, שם תמכו בו חסידיו ברסלב שדרו בעיר וסיעו לו בפרנסת ביתו. בכל פעם שהיו נותנים לו צדקה, היה מעודד אותם ואומר: "בנתנתכם זו זכותם לשבר חלק מן האכזריות שבלב (ע"פ דברי רבינו בליקוטי מוהר"ן ח"ב) ובכל פעם שתתנו, תזכו לשבר עוד ועוד מן האכזריות ולהפכה לרחמנות".

לבנים משלו לא זכה רבי זלמן, וכיון שהשתוקק להבעיר את אורו של רבינו בלבם של אחרים, היה מרבה לשבות בעיירות שונות, בהן עורר והלהיב את חסידיו ברסלב לעבודת ה' בדרך רבינו. כן היה מקרב נפשות, שטרם טעמו מן האור כי טוב, אל הנחל נובע.

נולד לאביו רבי ישעיה שלום, בנו של רבי יודיל תלמיד רבינו. בהגיעו לפרקו נשא לאשה את בתו של רבי לייב מוואטשקע, מתלמידי רבינו.

גדול בתורה וביראה היה רבי זלמן, וכשעלה אביו לארץ הקודש, מילא את מקומו על כס ההוראה. בכך היה דור שלישי למורי הוראה במדבדיבקה, אחרי אביו רבי ישעיה שלום וסבו רבי יודיל.

נוהג היה בכל ערב ראש השנה, בבואו לאומן, לערוך סיום על ארבעת חלקי השולחן ערוך ומפרשיו, ולאחר מכן היה עולה ביראת-קודש להשתטח על ציון רבינו הקדוש.

רבי זלמן דבוק היה מאד במוהרנ"ת, ועקב כך סבל מרדיפות מצד אנשי עירו. פעם, כששהה בבית-המדרש, נעלו המתנגדים את הדלת בעדו, והחלו משמיעים דברי חירופין על רבי נתן, כשהוא נאלץ לשמוע את דברי הבלע.

לאחר אותו מעשה, נסע לרבי נתן לשבת. כשנכנס לחדרו של מוהרנ"ת ראהו יושב בדביקות לפני קונו כשפניו מאירות באור שלא מעלמא הדין. לפתע הבחין בו מוהרנ"ת, סנה אליו בחביבות: "אה, זה זלמן?" ומיד נראה כאדם רגיל - - -

לאחר מכן שח רבי זלמן: "התפעלתי מהפשטות שלבשו פניו ברגע אחד - יותר מן האור שקרן מהן קודם לכן!"

נקודה

הנשמה משתוקקת לעבוד את ה'; ולא - היא משתוקקת לחזור אליו...

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א רסח)

רבי לוי יצחק בגוב האריות

מנהל המקום היה יהודי מבטן ומלידה, אך נהפך לקומוניסט מושבע שחיי יהודים היו בעיניו כקליפת השום.

וכאן אירע הפלא הגדול, ללא שום הגיון. "בוא למחר וקח אתך את הילדים - אם אתה כל כך חפץ בהם!" - ענה לו המנהל.

ההפתעה היתה עצומה, ורבי לוי יצחק מיאן להאמין שאכן הנס יקרה; הוא חשש שמדובר במלכודת ולמחרת הוא עשוי להאסר לתקופה בלתי קצובה... בערב נכנס לבית הכנסת של חסידי ברסלב בברשיד, שם נחרדו החסידים לשמוע על מצבו החמור... פה אחד הם הזהירו אותו שברגע זה ממש יקום ויברח מהמקום, היות והוא מסכן לא רק את עצמו אלא את כל תושבי העיר היהודיים.

הגיע הבוקר, ושוב רבי לוי יצחק מגיע לשערי בית היתומים - והנה הילדים בידיו, משוחררים... האח והאחות ששהו כל אחד במקום נפרד, התרגשו עד למאד להפגש שוב. עד מהרה הם הפכו לחלק ממשפחת בנדר באומן, כאשר בתוך ימי מצוקה כאלו נוספו עוד שתי נפשות למשק הבית העני והעלוב. אך רבי לוי יצחק קיבל זאת באהבה, מתוך תחושת שליחות והצלת נפשות.

שנים עברו, היתומים עלו ארצה ושניהם הקימו בתים שומרי תורה ומצוות לתפארת, כאשר רבי לוי יצחק מודריכס ומגדלם כאב מסור.

כל ימיו היה רבי לוי יצחק מביע את תודתו לה' על נס ההצלה, ותקופה קצרה לפני הסתלקותו, טרם הוכנס לניתוח מסובך, אף ביקש מסוכביו שבתפילותיהם יזכירו את זכות הצלת היתומים שתעמוד לו למגן.

שינה לעיניו בעת שהם מתענים תחת ציפורניהם של הרשעים. מה גם שאין כל ספק שתוך תקופה קצרה לא ישאר כל זכר מהחינוך היהודי שההורים האומללים מסרו את נפשם עליו.

רבי לוי יצחק החליט: 'היה לא תהיה!' הוא יצא לדרכו מאומן לעבר ברשיד המרוחקת, כשכוונתו ברורה: להוציא את הילדים מהמסגרת השלטונית ולהעבירם לרשותו - - -

מי לא ניסה לשכנעו לזנוח את הרעיון הנועז והמסוכן, שאין כמעט שום סיכוי לעברו בשלום? "בימים אלה, אפילו אם רק תעלה על דל שפתך את הבקשה הזאת, אתה מסתכן בסכנת נפשות ממש" - הזהירו אותו נחרצות.

אך רבי לוי יצחק לא שת לבו לשום אוהרה, עיניו רואות וכלות את נכדיו הטהורים של חמיו רבי אהרן מקיבליטש נידונים לכליה רוחנית - והוא מגיע לברשיד. יהודי ברשיד ששמעו על כוונתו, ניסו להניאו מכך, ואף ייעצו לו לברוח מהעיר תיכף ומיד, לפני שהמשטרה החשאית תעלה על עקבותיו של "המהפכן המסוכן" שבא להסית ולהדיח נגד השלטונות ה"נאוריים" בעיניים הקשורים ליהדות.

אך רבי לוי יצחק, בתבערת לבבו, לא הצליח לרסן את עצמו, ומיד עשה את דרכו אל תוך לוע הארי ממש: משרדי בתי היתומים בהם שוכנו הילדים.

פחד אימים משתק הצליחו הקומוניסטים להשליט על מאות מיליוני תושבי רוסיה האדירה. מידת רשעותם בכל הקשור ליהודים שומרי תורה ומצוות היתה מעל ומעבר לכל נושא. הישיבות ובתי החינוך נסגרו על מסגר ובריה, הנוער הלך ונטמע בקרב בתי הספר הכפרניים ורוב רובם של הצעירים הפכו לקומוניסטים מושבעים, מהם אפילו שונאי דת מחוצפים, שלא נרתעו מהפעלת כח נגד אחיהם המיוסרים שכל חטאם הוא הרצון להמשיך ולחיות כפי שחיו מאז מתן תורה עד היום.

ובשיאים של הימים הטרופים האלה - שוד ושבר אצל משפחתו של החסיד הנודע רבי אהרן מקיבליטש; בנו היקר שהתגורר בעיר ברשיד מת ברעב, ובתוך ימי השבעה גם אשתו נפטרה מאותה סיבה עצמה. הם השאירו אחריהם ילד בגיל 8 וילדה בגיל 3 ללא שום משען ומשענה.

השלטונות הקומוניסטיים עטו על העוללים כמוצאי שלל רב; הם נחטפו ושוכנו בבתי יתומים בהם יתחנכו בהתאם לרוח הזמן... לא היתה כל אפשרות להשתדל ולנסות להוציאם מהמקום, שהרי מדובר בהחלטה שלטונית, ואוי לו למי שמעז לערער על הקביעה ה"חינוכית" שנעשתה "לטובת" היתומים...

החסיד רבי לוי יצחק בנדר ז"ל, חתנו של רבי אהרן מקיבליטש ודודם של היתומים, לא היה מסוגל לתת

השבוע לפני...

השבוע לפני 87 שנה

■ משגרים כוס תנחומין לטבריה

במשך כל חודש תשרי של שנת תרפ"ד שהתה במרוון קבוצה מצומצמת של חסידי ברסלב. היו אלה רבי שמואל הורביץ, רבי יעקב זאב ברוסקי ורבי ישראל דב אודסר שהיו אז בשנות בהרותם.

אליהם הצטרף מורם ורבים הגאון החסיד רבי אלטר בן ציון קרוסקופ, שבמשך כל הימים הקדושים השפיע עליהם מאישיותו ותורתו.

משחלפו ימי החגים התחילו הבהורים להתכונן לקראת חזרתם הביתה; רבי יעקב זאב - ירושלימה, רבי שמואל - לצפת ואילו רבי ישראל דב - לטבריה. את הדרך ממרוון לצפת עשו רבי שמואל ורבי יעקב זאב בצוותא, כאשר הם משוחחים בטוב ובנעימים, ומתקשים להשלים עם העובדה שכעת הם עומדים להפרד לתקופה ארוכה.

עם הגיעם לצפת, שמחו לפגוש את חברים רבי ישראל דב שהגיע לפניהם, אך במקום שגם הוא יביע את שמחתו על הפגישה, נבהלו לראות שהוא חיזור ועצוב מאוד... רבי יעקב זאב ניסה לעודד אותו, ואף תפס בידו כדי לצאת עמו ברכידה - אך ללא הועיל.

בידו של רבי ישראל דב נמצאה באותה שעה גלויה, ובה הבשורה המרה כי עוד ביום י"ז באלול שעבר הסתלק לעולמו החסיד רבי יצחק גרשון ברוסקי, אביו של ר' יעקב זאב, שצריך עתה להתאבל עליו ולומר קדיש - - -

הבשורה גרמה צער רב למולם ובמיוחד לר' יעקב זאב שכמעט התעלף מרוב צער. כבן יחיד לאביו, מיאן להתנחם על אביו שנפטר צעיר לימים.

רבי ישראל דב לקח עמו את ר' יעקב זאב לטבריה כדי שיחליף אווירה ויתחזק, ואילו חבורת ר' שמואל ורבו ר' אלטר בן ציון המשיכו בדרכם.

ביום כ"ד בחשוון שנת תרפ"ד הם שלחו לו מכתבי תנחומין, בהם כתב רבי אלטר בן ציון (בתרגום מאידיש): "בני יקרי, הרי אתה יודע את מאמר רבינו זי"ע, שאמר: 'את זה פעלתי אצל השם יתברך, שלא יקה את אנשי לפני שגומרו את עבודתם בזה העולם' - הרי זה סימן שאיך היה זקן דקדושה..."

בהמשך דבריו כותב רבי אלטר בן ציון דברים נשגבים על רבי יצחק גרשון - שבוודאי כבר נמצא בהיכלו של רבינו הקדוש, והוא אף מעיד: "איך האב עם גנועהו (=ראיתי אותו) בבוקר יום ב' בשבוע זו" - - -

לחידודא

חידה מס' 71

מי הלך חצי פרסה ברגליו, לקראת רבינו שבא מארץ ישראל?

הפתרון לחידה מספר 70

על איזה צדיק אמר רבינו: אשרי העיניים שראו אותי?

- על רבי פנחס מקוויץ (חיי מוהר"ן תקנ"ג)

זכה בהגרלה לחידה מס' 69

נחום יצחק שמעון פראנק

בתי אונגריין, ירושלים.

בסך 50 שם זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב'

רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אורות ברסלב' 02-9950000. לאחרי בחירת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגולה על זכות קניה בסך 50 שם

